

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobkyně: R. Č.
proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČO: 00006963, sídlem
Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále i ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 8. 5. 2023 proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 3. 2023, č. j. X.,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím ze dne 16. 12. 2022, č. j. X. správní orgán I. stupně v souladu s ustanovením § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon č. 155/1995 Sb.**), s přihlédnutím k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. 4. 2004 a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. 9. 2009, zvýšil žalobkyni ode dne 7. 10. 2022 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně ve výši 9 028 Kč měsíčně.

2. Rozhodnutím žalované ze dne 23. 3. 2023, č. j. X. byly zamítnuty námitky žalobkyně proti výše uvedenému rozhodnutí a toto bylo potvrzeno. Podkladem pro rozhodnutí byl posudek o invaliditě vypracovaný lékařem ČSSZ ze dne 20. 3. 2023, dle něhož žalobkyně není invalidní pro invaliditu třetího stupně dle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., ale je i nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) téhož zákona. Jedná se o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který omezuje duševní a fyzické schopnosti a má vliv na pokles pracovní schopnosti. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl stanoven axiální spondylartritis s HLA B27 pozitivitou a postižením SI kloubů. Jde o středně těžké postižení. K datu napadeného rozhodnutí i k datu jednání o námitkách lékař ČSSZ konstatoval, že nebyly zjištěny skutečnosti, které by vedly ke změně posudkového závěru lékaře OSSZ Klatovy, co se týká stupně invalidity. Opravená aplikace posudkových kritérií nevedla ke změně posudkového závěru oddělení LPS ve smyslu uznání druhého stupně invalidity (nejde o revmatoidní artritidu, ale o axiální spondylartritidu, proto je posuzováno podle jiného oddílu v kap. XIII). Na základě takto provedeného přezkumu dospěl lékař ČSSZ k výsledku, že posudkový závěr oddělení LPS Klatovy ze dne 11. 11. 2022 lze potvrdit. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo určeno zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII. – Postižení svalové a kosterní soustavy, oddíl E - Dorzopatie a spondylopatie, položce 3c - se středně těžkým funkčním postižením, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 40 %, dále zvýšené dle § 3 odst. 1 vyhlášky o 10 % na celkových 50 %. Lékař ČSSZ sice uznal změnu stupně invalidity až ke dni 8. 11. 2022, ovšem tato změna nemá vliv na již vyplacený invalidní důchod pro druhý stupeň invalidity.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 8. 5. 2023 se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované s odůvodněním, že je z důvodu svých dlouhodobých zdravotních problémů léčena u mnoha odborníků, kteří se všichni shodují, že nejen diagnózy které ji sužují a znemožňují žít normálním životem, nýbrž i její psychický stav je značně poznamenán. Zdravotní problémy omezují jak její soukromý, tak i společenský život. Dále žalobkyně namítala, že posudkový lékař při zpracování posudku o invaliditě nevzal v úvahu skutečnost, že v současném zdravotním stavu, v době ataky není žalobkyně schopna vůbec ničeho, natož odjet někam do zaměstnání. V závěru žalobkyně navrhla, aby soud zrušil rozhodnutí žalované a vrátil věc k dalšímu řízení žalované.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná dne 22. 5. 2023 ve svém vyjádření k žalobě nejdříve shrnula závěry předcházejících správních řízení, která ji vedla k vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Závěrem navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen komise či PK MPSV), která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení.

IV.

Posouzení věci soudem

5. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, neboť byly pro takový postup splněny podmínky dle § 51 odst. 1 s.ř.s.

6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

V.

Rozhodnutí soudu

7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).

8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).

9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR – pracoviště v Plzni vypracovala posudek, který byl vypracován po jednání konaném dne 10. 10. 2023 za účasti odborných lékařů z oboru neurologie, jemuž žalobkyně nebyla přítomna. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí (23. 3. 2023) byla žalobkyně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Šlo o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., nešlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50 %, nedosahoval však více než 69 %. Doba platnosti 8/2025, vznik 8. 8. 2022 neu vyšetřením.

10. Posudková komise MPSV určila jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti polytopní bolestivý páteřní syndrom difuzní degenerativní etiologie v koincidenci s ankylozující spondylitidou s dominujícím postižením SI kloubů a HLAB 27 pozitivitou. Z komplexu doložené dokumentace vyplynula verifikace výrazné statodynamické poruchy všech páteřních úseků s radikulární iritací v etáži L3-L5, graf. vyš. potvrzuje zn. zánětlivého postiž. obou SI kloubů s erozemi, které je doprovázeno výraznou algickou symptomatologií jen částečně reagující na recid. infuzní terapii. Na dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu se částečně spolupodílí i úzkostně depresivní porucha, pro kterou je posuz. psychiatricky sledována a léčena, aktuálně je po absolvování psychologického vyšetření (26. 4. 2023 - po

datu rozhodnutí), které indikuje doplnění psychofarmakol. medikace o psychoterapii v rámci progresu úzkostně depresivní problematiky do těžké fáze s významnou panickou symptomatologií. Na podkladě všech uvedených skutečností hodnotila PK MPSV ztrátu pracovní schopnosti navozenou vertebrogenním postižením shodně s lék. ČSSZ v kapitole XIII, odd. E, pol. 3c) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro kterou je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30-40 %. Při zohlednění dělnické profese posuzované stanovila komise pokles pracovní schopnosti v horní limitaci odpovídajícího procentního rozpětí, 40 %. Pro další zdravotní postižení (úzkostně depresivní porucha) navýšila komise tuto hodnotu podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky o 10 %, celková ztráta pracovní schopnosti tak činí 50 % a odpovídá invaliditě druhého stupně s datem vzniku 8. 8. 2022 (neurolog, vyš.).

11. Komise rovněž došla k závěru, že zdravotní stav žalobkyně nelze hodnotit dle stejné kapitoly, oddílu, položky, písmene d) nebo e), neboť nebylo prokázáno ztuhnutí několika či všech páteřních úseků, funkčně významné postižení více nežli dvou velkých kloubů či těžké destruktivní změny více nežli dvou kloubů s velmi těžkým omezením pohyblivosti až ankylózou. Taktéž nebyly doloženy sekundární závažné poruchy ventilace provázené těžkým deficitem plicních funkcí.

12. K hodnocení OSSZ PK MPSV poznamenala, že doloženými lékařskými nálezy nebyla prokázána revmatoidní artritida (kapit. XIII, odd. A, pol. 2).

13. Dále komise uvedla, že pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není žalobkyně schopna těžké fyzické práce, práce spojené s manipulací těžkými břemeny, práce ve vynucených neměnných polohách (sed, stoj), práce spojené s dlouhou chůzí po nerovném terénu, práce v nepříznivých klimatických podmínkách (vlhko, chlad, průvan), ve vypjatých stressových situacích. Schopna výkonu fyzicky lehčí práce s možností střídání poloh sed-stoj.

14. Závěrem komise konstatovala, že pečlivě prostudovala doloženou lékařskou dokumentaci, seznámila se s obsahem žaloby a k lékařským zprávám se vyjádřil i odborný lékař přisedící v komisi. Byla stanovena ztráta pracovní schopnosti v korelaci s objektivizovanou tíží funkční poruchy vyplývající z rozhodujícího postižení a vytyčeny odpovídající pracovní kontraindikace zaměřené i na postižení z okruhu duševních poruch, které PK MPSV zohlednila v rámci § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb. V celkovém souhrnu neshledala PK MPSV postižení takové tíže, které by v souladu s odpovídající legislativou způsobovalo ztrátu pracovní schopnosti ve výši 70 % a výše. Závěrem komise poznamenala, že případný další posudkový vývoj bude zřejmě významněji ovlivněn psychiatrickou dg., která se dle aktuálního psycholog. nálezu (2023) nachází ve fázi progresu a je na prahu indikované psychoterapeutické léčebné fáze.

15. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb., platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní

schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

16. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.

17. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty její námitky proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 16. 12. 2022, č. j. X. a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Uvedeným rozhodnutím byl žalobkyni zvýšen ode dne 7. 10. 2022 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně ve výši 9 028 Kč měsíčně. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 10. 10. 2023 má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované nebyla žalobkyně invalidní pro invaliditu třetího stupně, ale je i nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně. Soud proto poté, co věc projednal, žalobu v souladu s ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

VI.

Náklady řízení

18. O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšné žalované však nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, a z tohoto důvodu soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 20. listopadu 2023

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně